

VRIJE UNIVERSITEITSBLAD

MAANDELIJKE MEDEDELINGEN

Orgaan van de

Vereniging voor Hoger onderwijs op Gereformeerden grondslag

Amsterdam / Keizersgracht 166

Redactie-Commissie: Prof. Dr F. W. Grosheide / Mr G. H. A. Grosheide / B. Faber

Stukken voor de redactie te zenden aan: B. Faber / Keizersgracht 166 / Amsterdam

★ EEN TERE ZAAK

Wij hebben er wel eens op gewezen, dat de propagandisten voor de Vrije Universiteit ook op hun betoog nog al eens het antwoord ontvangen: laten die mensen, die hun kinderen willen laten studeren, het dan ook maar zelf betalen! En we hebben ook trachten aan te wijzen, hoe zulk een opmerking in elk opzicht onjuist is. Maar zij heeft heel vaak nog een vervolg en daar willen we thans iets over schrijven. Niet zelden komt er nog een opmerking en wel deze: mijn zoon, mijn dochter had ook wel willen studeren, doch daar had ik het geld niet voor. Met misschien nog deze tweede toevoeging: er lopen er heel wat rond, die meer verdienen te studeren dan velen van de tegenwoordige studenten, doch voor die begaafde jongelui was geen hulp te vinden.

Is die opmerking juist? Lopen er werkelijk zo velen rond, die gaarne hadden willen studeren, doch die er om financiële redenen niet toe konden komen?

Zulke vragen zijn moeilijk te beantwoorden. Er zijn geen statistieken, die hier helpen. Maar ik meen gerechtigd te zijn tot een indruk. Reeds in mijn studententijd heb ik heel wat jongelui les mogen geven, die niet op de gewone wijze het gymnasium konden bezoeken, en meerderen van hen zijn gekomen tot eer en staat. In de periode, dat ik hoogleeraar ben, zijn er voortdurend tot mij gekomen om te vragen, of er ook voor hen niet een weg was om de universitaire examens af te leggen. Dat waren uit den aard der zaak meest mannen, die predikant wilden worden, maar toch ook anderen. Er waren er onder, die voor hun brood op een kantoor of in een zaak moesten werken. Anderen waren onderwijzer en moesten

dat blijven. Meerderen waren gehuwd en hadden kinderen. En weer moet ik zeggen, het is aan velen gelukt het ideaal te bereiken.

Nu maak ik hier dadelijk een uitzondering. De zaak staat moeilijk voor de oudste kinderen uit grote gezinnen. Die moeten, zo spoedig het kan, meehelpen om iets te verdienen. Meer dan eens ziet men, dat de jongere kinderen uit een groot gezin wel hebben gestudeerd, de ouderen niet. Maar wanneer er onder die ouderen zijn, die volhouden, ziet men ook die komen tot het begeerde doel.

Misschien moet ik nog een uitzondering maken. Er waren vroeger gezinnen zo klein behuisd, dat er geen gelegenheid was voor rustige studie. Hetzelfde doet zich thans weer voor, nu de woningnood zo hoog is gestegen. Doch als men wil, dan is er nog wel ergens een hoekje op een zolder te vinden, waar men werken kan.

Ik begin dan ook met te zeggen, dat ik niet geloof, dat er in onzen kring (want daarover gaat het hier) velen zijn, die hadden moeten studeren, doch die er om financiële of soortgelijke redenen niet toe zijn gekomen. De schoolgelden op de middelbare scholen zijn sterk progressief. Men kan op vele scholen zelfs zonder schoolgeld terecht. Voor boeken wordt gezorgd. Aan alle universiteiten bestaat een uitgebreid beurzen-systeem, al is het waar, dat door vele gegadigden de spoeling wel eens wat dun wordt. Is men eenmaal student, dan is het doorgaans niet zo moeilijk er wat bij te verdienen. Een groot aantal studenten redt zichzelf.

Het kan echter zijn, dat iemand, die dit leest, opmerkt: maar ik ken dan toch maar